

Eşitlik mücadelesi kriz ve baskı ortamında sürüyor: "Laiklik kadınlar için hava, su, ekmek kadar gerekli"

[birgun.net/haber/esitlik-mucadelesi-kriz-ve-baski-ortaminda-suruyor-laiklik-kadınlar-icin-hava-su-ekmek-kadar-gerekli-697836](https://www.birgun.net/haber/esitlik-mucadelesi-kriz-ve-baski-ortaminda-suruyor-laiklik-kadınlar-icin-hava-su-ekmek-kadar-gerekli-697836)

Havva Gümüşkaya

March 7, 2026

CEİD'in 8 Mart buluşmasında konuşan Gülay Toksöz, dini değerler adı altında kadınları aşağılayan ve erkek egemenliği pekiştiren anlayışlara karşı laiklik ilkesini savunduklarını söyledi: "Laiklik biz kadınlar için özellikle hava, su, ekmek kadar gerekli."

Güncel

- Giriş: 07.03.2026 05:00
- Güncelleme: 07.03.2026 05:00

[Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği](#) (CEİD), Türkiye’de toplumsal cinsiyet eşitliğinin mevcut durumunu hak temelli bir yaklaşımla ele alan “Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini İzleme Raporu 2025-2026” başlıklı çalışmasının dördüncüsünü Ankara’da düzenlenen [8 Mart](#) Dünya Kadınlar Günü etkinliğiyle paylaştı.

Etkinlikte yoksulluk, iş kazaları ve iş cinayetleri, kadına yönelik şiddet, sağlık hizmetleri ve adalete erişim ile belediye hizmetlerinin toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle analizinden oluşan raporun temel bulguları paylaşıldı. CEİD Başkanı Gülay Toksöz de Türkiye’de

kadınların eşitlik mücadelesinin ağırlaşan siyasal ve ekonomik koşullar içinde sürdüğüne dikkati çekti.

Toksöz, Mart ayının kadınların eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin daha görünür hale geldiği bir dönem olduğunu belirterek, “Emperyalist ve siyonist bir saldırı bölge haklarına yıkım ve ölüm getiriyor. Kaos ortamı içindeyiz ve ne yönde gelişeceğini de bilmiyoruz. Ülkemiz zaten savaş başlamadan önce de sıkıntılı bir dönem yaşıyordu” ifadelerini kullandı. Toksöz, artan yoksulluk, gıda fiyatları ve temel harcamalardaki yükseliş nedeniyle insanların temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hale geldiğini vurguladı.

Anayasa’nın “Türkiye Cumhuriyeti insan haklarına saygılı, demokratik, [laik](#) ve sosyal bir hukuk devletidir” yazan 2’nci maddesine işaret ederek, ülkede bu ilkelerden adım adım uzaklaşıldığını ifade etti.

Demokratik hukuk devleti ilkesinin aşıldığını belirten Toksöz, “Demokratik olması aslında seçimle gelenin seçimle gitmesi anlamına gelirken özellikle yerel yöneticilerin bağımsızlığı tartışmalı yargı kararlarıyla görevden alındığını ve tutuklandığını görüyoruz. Hep birlikte yaşıyoruz. Hukuk devleti ilkesine rağmen Anayasa Mahkemesi kararları ve uluslararası sözleşmelerden doğan hükümler uygulanmıyor” diye konuştu.

LAİKLİĞİ SAVUNANLAR YARGILANIYOR

Toksöz, laikliğin din ve vicdan özgürlüğünün güvencesi olduğunu söyledi. Tarikatlarla bağlantılı yapıların etkisinin arttığını belirten Toksöz, laikliği savunanlara yönelik baskılara dikkat çekerek şunları söyledi:

“[Laiklik](#) ilkesi din ve vicdan özgürlüğünün garantisi ancak özellikle toplumlarda tarikatlarla bağlantılı örgütlerin etkisinin arttığını görüyoruz. Buna karşı laikliği savunanlar, bunu savunan bir bildiriye imza atanlar hakkında hukuki işlem başlatılıyor.”

“Laiklik biz kadınlar için özellikle hava, su, ekmek kadar gerekli” diyen Toksöz, “Bize dini değerler adı altında erkek egemen bakış açısıyla kadınları aşağılayan, onları erkeklere tabi kılan bakış açılarının, kurumların bize dayatılmasına sonuna kadar karşıyız ve bunlarla mücadele ediyoruz. Bu nedenle laiklik ilkesini savunuyoruz” sözleriyle konuşmasını tamamladı.

RAPORDA ÖNE ÇIKAN BAŞLIKLAR

CEİD’in 2025-2026 raporunun yapısal izleme bölümünde, toplumun tüm kesimlerini etkileyen yoksulluk, iş kazaları ve iş cinayetleri, iklim krizinin [kadın](#) emeğine etkileri, kadına yönelik şiddet, sağlık hizmetlerine ve adalete erişimdeki toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri, kamu harcamaları ve yerel yönetimlerin hizmetlerinin değerlendirilmesi yer alıyor. Toksöz, göstergeye dayalı izleme bölümündeki çalışmaların sürdüğünü, nihai raporun Haziran-Temmuz aylarında tamamlanarak kamuoyuyla paylaşılmasının hedeflendiğini de bildirdi.

Raporu hazırlayan uzman grubunda Emel Memiř, İlknur Yüksel Kaptanođlu, Bura Kızılırmak, Aslıhan Kabadayı, Hilal Aslan, Ülker şener, Hasan Kürřat Akcan ve Meziyet Yıldız Mest yer alıyor.